

מן התאוריה לפרקטיקה: עמדות צוות האחיות כלפי התפתחות מקצועית מתמשכת והשפעתן על ידע, מיומנויות, ואיכות הטיפול

שולי חגבי¹, לרה קסלמן², סולפא גאבר³, ד"ר כוכבה שרון⁴,
סגנית מנהלת האחיות¹, מנהלת מחלקת התאוששות³, מרכזת תחום מחקר⁴
המרכז הרפואי "מאיר"

1. רקע:

התפתחות מקצועית מתמשכת (Continuous Professional Development) חיונית לשמירה על סטנדרטים גבוהים, איכות הטיפול ועדכון הידע והמיומנויות של האחים והאחיות (Mlambo et al., 2021). מניעים פנימיים וחיצוניים, תמיכה ארגונית ואיזון בין עבודה לחיים, ממלאים תפקיד משמעותי בהשתתפות ב-CPD (Brekelmans et al., 2016). יחד עם זאת, קיים מחסור בהבנת עמדותיהם של אחים ואחיות ממחלקה אחת כלפי הכשרה מקצועית במחלקות אחרות.

3. שיטה:

במחקר השתתפו 29 אחים ואחיות ממחלקת ההתאוששות במרכז הרפואי מאיר. המחקר בוצע בשלושה שלבים: 1. איסוף נתונים באמצעות שאלונים וראיונות, 2. יישום תוכנית התערבות בה הצוות עבר הכשרה מקצועית ביחידה לטיפול נמרץ, 3. הערכת יעילות תוכנית ההכשרה והשפעתה על איכות הטיפול. נתוני המחקר נותחו באמצעות שיטות סטטיסטיות והראיונות עברו ניתוח תוכן תמטי.

4. ממצאים:

89% מהמשתתפים הביעו עמדה חיובית כלפי ההשתתפות ב-CPD ביחידה לטיפול נמרץ. נמצא מתאם חיובי בינוני בין עמדות חיוביות לבין רמת ההשכלה של המשתתפים ($r=0.32$, $p<0.10$), ושנות הוותק בסיעוד ($r=0.29$, $p<0.15$). בנוגע לתפיסת ההשפעה על איכות הטיפול, 86% מהמשתתפים ציינו כי ההשתתפות בתוכנית CPD תורמת במידה רבה לשיפור איכות הטיפול (ממוצע 4.0, סטיית תקן 0.9). נצפתה מגמה לפיה אחים ואחיות מעל גיל 40 דיווחו על תפיסה חיובית יותר של ההשפעה על איכות הטיפול בהשוואה לקבוצות הגיל הצעירות. המקדמים העיקריים להשתתפות בתוכנית CPD היו: רצון לפתח ידע ומיומנויות (90%) ותמיכה ארגונית (83%). הניתוח האיכותני של הראיונות העלה שלוש תמות מרכזיות: התפתחות אישית ומקצועית - המראיינים תיארו כ"הזדמנות לצמיחה". שיפור עבודת הצוות - צוינו יתרונות כמו "תקשורת טובה יותר". תועלת למטופל - המראיינים ציינו "מתן טיפול מותאם וזיהוי מוקדם של סיכונים".

2. מטרות:

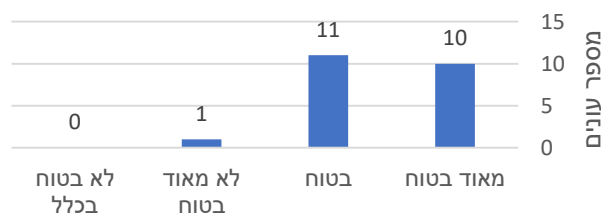
מטרות המחקר היו לבחון את העמדות של אחים ואחיות ממחלקת ההתאוששות כלפי ההשתתפות בתוכנית CPD ביחידה לטיפול נמרץ, לזהות גורמים מקדמים ומעכבים המשפיעים על נכונותם להשתתף, ולהציע אסטרטגיות לקידום ההשתתפות ושיפור איכות הטיפול.

משתנה	עמדות חיוביות	רמת ההשכלה	שנות ותק בסיעוד
עמדות חיוביות	-	*0.32	0.29
רמת ההשכלה	*0.32	-	-
שנות ותק בסיעוד	0.29	-	-

עד כמה אתה מרוצה מרמת התמיכה הארגונית שמעניק בית החולים לפיתוח המקצועי שלך?

עד כמה אתה מרגיש בטוח לגבי שילוב ידע ומיומנויות חדשים בעיסוק היומיומי שלך בסיעוד?

5. מסקנות והמלצות:

קיימת פתיחות בקרב אחים ואחיות ממחלקת התאוששות להשתתף בתוכנית CPD ביחידה לטיפול נמרץ כללי, תוך ציפייה לשיפור מקצועי ואיכות הטיפול. מומלץ לפתח תוכניות המותאמות לצרכים הספציפיים, תוך מתן מענה ליכולת האישית לשיפור מיומנויות וקבלת החלטות בסיטואציות מורכבות.

6. Reference:

- * Mlambo, M., Silén, C., & McGrath, C. (2021). Lifelong learning and nurses continuing professional development, a metasynthesis of the literature. BMC Nursing, 20(1), 62. <https://doi.org/10.1186/s12912-021-00579-2>
- * Brekelmans, G., Maassen, S., Poell, R. F., Weststrate, J., & Geurdes, E. (2016). Factors influencing nurse participation in continuing professional development activities: Survey results from the Netherlands. Nurse Education Today, 40, 13-19. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2016.01.028>